

Useimpien toive omasta vanhuudesta:

"Kun terveyttä riittäisi ja saisi asua kotona"

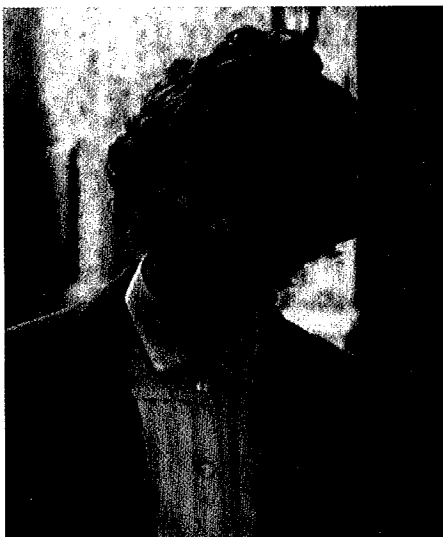
Vuoden isovanhemmaksi valittu professori **Aune Jääskinen** osaa kertoa vanhuuden toiveistaan suoralta kädeltä:

– Haluaisin niin kauan kuin mahdollista elää täysin itsenäisenä, taloudellisesti riippumattomana ja omavastuullisena, mielellään oman perheen kanssa.

Laitokseen Aune Jääskinen ei halua –paitsi jos se on ehdottoman välttämätöntä.

– Sitten kyllä, mutta nimenomaan sellaiseen laitokseen, jossa on myös palveluja. Haluaisin, että olisi myös hauskaa eikä pelkkiä hoitoja, hän nauraa ja viittaa erityisesti kulttuuripalveluihin..

Tutkijana ja yliopiston opettajana toimineen professori Jääskisen elämä on ollut täynnä työtä, monia virkoja, luottamustoimia ja asiantuntijalausuntoja. Kirjallisiin töihin ei ole jäänyt niin paljon aikaa kuin hän olisi halunnut.

Professori Aune Jääskinen haluaa mahdollisimman kauan elää itsenäisenä.

Suurin osa suomalaisista toivoo voivansa asua omassa kodissaan niin kauan kuin mahdollista ja kun hetki koittaa, mielellään kuollakin siellä. Toiveista tärkeimpiin kuuluu myös terveys – vähintään sellainen kunto, ettei olisi muista riippuvainen.

Kyselimme muutamilta henkilöiltä, miten he haluaisivat viettää oman vanhuutensa.

Mutta nyt on kirjoittamisen aika, ja sitä hän sanoo mielellään tekevänsä niin kauan kuin henkistä vireyttä riittää.

Työ on parasta terapiaa

Näyttelijä, professori **Veikko Sinisalo** toivoo saavansa elää terveenä.

– Ettei olisi toisten kiusana.

Taiteilija viettää nyt 71-vuotiaana mielestään mukavaa vanhuutta. Hän on eläkkeellä, mutta tekee silti edelleen töitä.

Eläkeaikana Veikko Sinisalo on valmistanut peräti kaksi lausuntailtaa: Raamattuaiheisen ”Rauhan aika” sekä ”Sokrateen puolustuspuheen”, jonka hän teki koettuaan aivojen molemminpuolisen halvauksen.

– Työ on antanut kovasti voimaa ja pitänyt pystyssä. Se on hienoa terapiaa, Sinisalo sanoo.

Työ tosin tahtoo edelleen viedä kaiken ajan niin, että vuosikymmenien aikana kertyneen arkiston järjestäminen joutuu edelleen odottamaan.

Elämäänsä ja Suomen vanhustenhuoltoon Veikko Sinisalo on tyytyväinen.

– Toivon, että saisin olla kotona ja kuollakin kotona, kun tulee se hetki.

”Omissa oloissani”

– Jaa, minäkö? nauraa kesken valtuuston kokouksen tavoitettu taiteilija **Aira Samulin** heleästi kysyttäessä, miten hän haluaisi vanhuutensa viettää. Vastaus tulee kuitenkin pian:

– Hyrsylän mutkassa omissa oloissani. Riippuu tietenkin kunnosta, tarvitaanko joku auttamaan.

Hyrsylään rakentanut tanssitaiteilija pitää kakkosasunnostaan niin paljon ettei ajattelekaan muuta.

– Ehdottomasti kotona omassa talossa, varsinkin kun se on niin ihana!

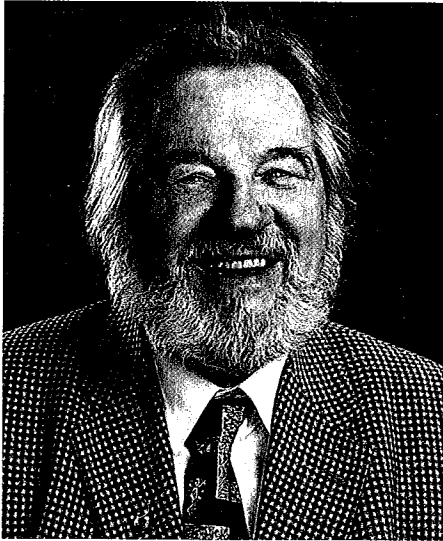
Televisiosta hyvä seurata elämää ympärillä

Entinen politiikan vaikuttaja **Veikko Helle** on heti valmis keskusteluun. Hänen mielestään ihanneolotilaa kuvaa parhaiten nykyinen elämä.

– Omakotitalossa ympärillä mukava piha ja jälkikasvu käden ulottuvilla.

Veikko ja Toini Helteen kaksi poikaa ovat perustaneet perheensä ihan lähelle, toinen samaan pihapiiriin ja toinenkin melkein naapuriin. Heidän kanssaan Helteet viettävät paljon aikaa.

Muuten kaikki riippuu terveydestä.

Taiteilija, professori Veikko Sinisalon mielestä työ on parasta terapiaa. Hän jatkaa edelleen eläkkeellä ollessaan lausuntailtojen pitämistä.

– Meillä terveyttä on riittänyt jotenkuten. Sanonkin usein leikkilisessti, että meidän pitää olla toistemme lähellä. Kun vaimo ei haista eikä muista ja itse en oikein kuule, niin aistit yhdistäen pärjäämme kyllä, sanoo Veikko Helle.

Hän tietää, että useimpien vanhusten suurin toive on saada asua kotona omissa oloissaan, samassa paikassa missä on viettänyt suurimman osan elämänsä. Tärkeätä on myös kanssakäyminen ympäristön kanssa, ettei jää yksikseen.

Harrastuksia Veikko Helteellä vanhana poliitikkona on vielä sen verran,

että ”pysyy juonessa mukana”.

Televisiota hän pitää välttämättömänä nykyvanhukselle. Sieltä kukin voi valita itseään kiinnostavia ohjelmia. Veikko Helle sanoo itselleen mieluisimmiksi yhteiskunnalliset ja historialliset ohjelmat. Uutisia tulee päivän mittaan katsottua ja kuunneltua moneenkin kertaan.

– Televisio auttaa siihen, ettei kenenkään tarvitse nykyään olla ihan tyhjän päällä, vaikkei paljon liikkuisikaan, sanoo mies, jolla kyllä itsellään vielä on monenlaisia tehtäviä.

Yksinäisyys suurin ongelma

Käpyrinteen palvelutaloon pari kuukautta sitten muuttanut 85-vuotias **Irja Salmela** sanoo lähteneensä yksinäisyyttä pakoon. Yksinäisyyttä hän pitää suurimpana ongelmana, jota ei omaan vanhuuteensa halua.

– Vanhojen ihmisten yksinäisyyteen pitäisi kiinnittää huomioita, sillä yksinäisyys on se, joka tappaa, tietää aikaansa seuraava ja mieleltään vireä ikäihminen.

Hän itse on nykyiseen elämäänsä erittäin tyytyväinen: – Täällä on seuraava ruokapöydässä, mutta kun tahtoo, voi laittaa oven takanaan kiinni.

Irja Salmelan mielestä on turha puhua laitoksesta Käpyrinteen kal-

Taiteilija Aira Samulin haluaa viettää vanhuutensa Hyrsylän mutkassa, jonne hän on rakennuttanut itselleen kakkosasunnon.

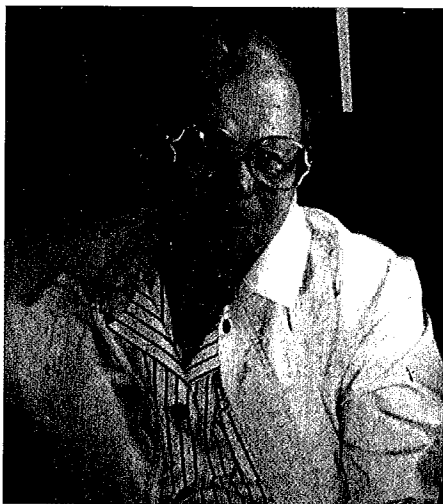
taisessa paikassa.

– Tämä on minun kotini. Minä olen nyt muuttanut uuteen kotiin ja tuonut tänne tavaroitani niin paljon kuin ovesta sisälle sopii. Kerrankos sitä helsinkiläinen kotia muuttaa?

Nykyistä asumismuotoaan Irja Salmela ei lakkaa kehumasta.

– Tämä on lähes ihanteellinen paikka, ja palvelut ovat erinomaisen hyvät, sanoo juuri saunasta tullut palvelutalon asukas, joka käyttää jumppatunneista kuntosaliin lähes kaikkea mitä talo tarjoaa.

Ritva Mäkelä

Sosiaalineuvos Irja Salmela asuu Käpyrinteen palvelutalossa, jota ei hänen mielestään voi pitää laitoksena: – Tämä on nyt minun kotini.

Toini ja Veikko Helle ovat tyytyväisiä nykyiseen olotilaansa, kotiin Nummelassa, jossa jälkikasvukin asuu käden ulottuvilla.